

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Detailhandel: Aandelen 4e kwartaal 2015

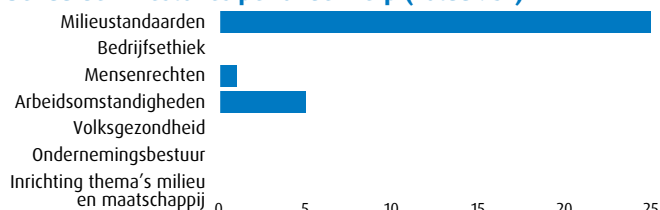
**Pensioenfonds
Detailhandel**

Aan de hand van de **reo**®-dienstverlening (responsible engagement overlay) door BMO Global Asset Management worden ondernemingen die in de portefeuille zijn opgenomen, actief aangesproken op hun werkwijzen op het gebied van milieu, maatschappij en corporate governance. Ultimo september 2015 heeft **reo**® ruim € 90.2 miljard onder engagementadvies. Het doel van **reo**® is de beleggingsprestaties op de lange termijn te verbeteren, door ondernemingen commercieel succesvoller te maken door veiliger, schoner en verantwoord te opereren. Bedrijven verkeren hierdoor in een betere uitgangspositie om duurzaamheidsrisico's het hoofd te bieden en op duurzaamheidskansen in te spelen. Door constructieve dialoog in combinatie met actief stemgedrag streeft **reo**® naar verandering in het gedrag van ondernemingen. Een succesvolle uitkomst - dat wil zeggen ondernemingsbeleid of -gedrag dat door tussenkomst van BMO Global Asset Management verandert - wordt aangemerkt als een mijlpaal ('milestone').

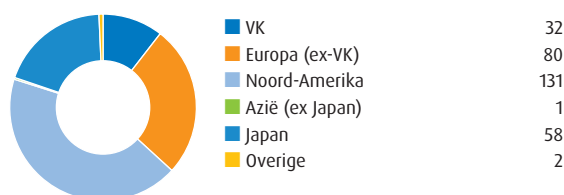
Aantal aangesproken ondernemingen (Totaal: 304)

In het vierde kwartaal heeft ons engagement op het gebied van klimaatverandering tot diverse resultaten geleid. We hebben in december een centrale rol gespeeld in de dialoog tussen beleggers en overheden voorafgaand aan de klimaatconferentie in Parijs. De steun van de financiële sector voor dit onderwerp heeft zonder meer bijgedragen aan de succesvolle uitkomst van de conferentie. Bovendien hebben diverse bedrijven veranderingen doorgevoerd ten aanzien van het beheer van milieurisico's, waaronder verbeterde standaarden voor het boren naar schaliegas, maar ook meer strategisch, zoals de ontwikkeling van nieuw beleid voor het adresseren van klimaatverandering. Daarnaast hebben we tijdens een bezoek aan Maleisië en Indonesië tal van duurzaamheidsonderwerpen besproken, waaronder corporate-governancestandaarden en het winnen van palmolie. We hebben met zowel bedrijven als regelgevers gesproken over het belang van duidelijke standaarden, omdat een onvoldoende naleving van standaarden leidt tot een hoger beleggingsrisico.

Behaalde milestones per onderwerp (Totaal: 31)

Engagement naar regio

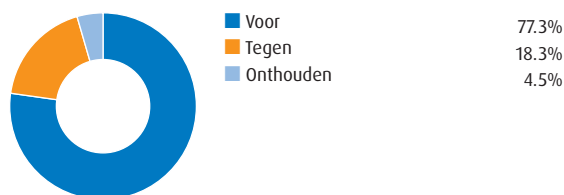
Engagement naar onderwerp (Totaal: 395) *

* Meerdere onderwerpen per onderneming mogelijk

STEMRESULTATEN **

893 stemmen op 93 AVA's

Stemmen tegen en onthoudingen

BMO **Global Asset Management**

** Dit verslag is opgesteld aan de hand van gegevens van een aanbieder van een elektronisch stemplatform. Vergaderingen met nul aandelen en herregistratie-bijeenkomsten zijn buiten beschouwing gelaten. Bij een vergadering, stemming en motie wordt geacht niet te zijn gestemd als: de uitgebrachte stem door de tussen-persoon is afgewezen (bijvoorbeeld als de nodige documentatie ontbreekt, zoals volmacht, bevestiging economisch eigenaar etc.); de instructie 'Niet stemmen' van toepassing is (bijv. in markten waar aan 'share blocking' wordt gedaan); of geen instructies zijn afgegeven. Door afrondingsverschillen kan het zijn dat genoemde percentages niet optellen tot 100%.

De merken F&C, F&C logo, REO en het "reo"-logo zijn geregistreerde handelsnamen van F&C Asset Management plc. Het recht op deze handelsnamen alsmede het gebruik daarvan is exclusief voorbehouden aan F&C Asset Management Plc. BMO Global Asset Management is een handelsnaam van F&C Netherlands B.V., in Nederland gereguleerd door de Autoriteit Financiële Markten (AFM). © 2015 BMO Global Asset Management. Alle rechten voorbehouden.

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Detailhandel: Corporate Bonds 4e kwartaal 2015

**Pensioenfonds
Detailhandel**

Aan de hand van de **reo**®-dienstverlening (responsible engagement overlay) door BMO Global Asset Management worden ondernemingen die in de portefeuille zijn opgenomen, actief aangesproken op hun werkwijzen op het gebied van milieu, maatschappij en corporate governance. Ultimo september 2015 heeft **reo**® ruim € 90.2 miljard onder engagementadvies. Het doel van **reo**® is de beleggingsprestaties op de lange termijn te verbeteren, door ondernemingen commercieel succesvoller te maken door veiliger, schoner en verantwoord te opereren. Bedrijven verkeren hierdoor in een betere uitgangspositie om duurzaamheidsrisico's het hoofd te bieden en op duurzaamheidskansen in te spelen. Door constructieve dialoog in combinatie met actief stemgedrag streeft **reo**® naar verandering in het gedrag van ondernemingen. Een succesvolle uitkomst - dat wil zeggen ondernemingsbeleid of -gedrag dat door tussenkomst van BMO Global Asset Management verandert - wordt aangemerkt als een mijlpaal ('milestone').

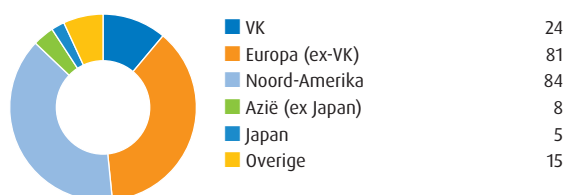
Aantal aangesproken ondernemingen (Totaal: 217)

Het laatste kwartaal van dit jaar stond in het teken van een aanhoudende daling van de olieprijs en als gevolg hiervan gaven kredietbeoordelaars voor verschillende bedrijven in de olie-, gas- en mijnbouwsector een waarschuwing af. Een belangrijke vraag voor beleggers is of de lage olieprijs op korte termijn weer aantrekt of dat de waardedaling een gevolg is van een fundamentele verandering in de dynamiek op de energiemarkten. Indien dit laatste het geval is dan kan dit de financiële positie van ondernemingen (op de lange termijn) aantasten. Wij stimuleren ondernemingen om de impact van een aantal toekomstige energietransitiescenario's op hun beleid en de strategie te laten doorrekenen, zeker gezien de katalyserende werking die de recente klimaatovereenkomst zal hebben. Uiteraard zijn we ook verder de dialoog aangegaan met Volkswagen naar aanleiding van het emissieschandaal; maar ook recente berichten over Renault tonen aan dat kredietrisico's de sector breed kunnen raken. Het incident met de zogenoemde sjoemelsoftware is daarnaast een indicatie dat de corporate-governancestandaarden in Duitsland toe zijn aan hervormingen.

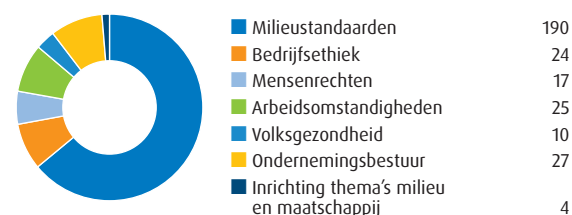
Behaalde milestones per onderwerp (Totaal: 20)

Engagement naar regio

Engagement naar onderwerp (Totaal: 297)^{**}

^{**} Meerdere onderwerpen per onderneming mogelijk